

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

De Communione Populi generatim.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

172 *Institutionum Pastoralium*
quæ in Missali præscribuntur, apprimè
sis versatus. Lege, relege: ea verò,
quæ i. p. c. 6. te monui circa templi,
altarium, vasorum, vestium, cetera-
rumq; rerum sacrarum munditiam, ac
nitorem, sanctè observa.

SECTIO II.

De Communionem populi ge-
neratim.

NVM: X.

*De pueris & rudibus ad sacram commu-
nionem parandis, & instruendis.*

EXpedi plurimùm, vt vel anno
ineunte, vel sub initium quadra-
gesimæ cum Ædituo, aut viro alio
gravi singulas ædes Parochianorum
tuorum obeas, & catalogum confi-
cias tum eorum, qui aliquando com-
municarunt; vt, an satisfaciant præ-
cepto comunionis Paschalis, rationem
inire possis: tum eorum, qui necdum
quidem ad sacram mensam accesser-
unt; videntur tamen reddi posse ca-
paces,

paces, atque idonei. Sunt autem hæc ferè, de quibus diligenter instruendi sunt, vt in templo, cum doctrina Christiana traditur, vel priuatim in scholis à Magistris, aut domi à parentibus.

1. Quid sit Sacramentum Eucharistiæ; quid contineat; quòd in illâ communicantes non iam panem aliquem profanum, sed sub specie panis Christum sumant. 2. Sub vnâ specie totum Christum, totumq; Sacramentum sumi. 3. Id, quod Laicis sumptâ sacrâ Hostiâ præbetur, non esse Christi sanguinem, sed vinum non consecratum, vt eo liquore faciliùs sacrâ Hostia per fauces in stomachum traiciatur.

4. Cauendum, ne vel minimam particulam Hostiæ excidere sinant, nimirum totum Christum æquè in particulâ minimâ, atque in magnâ Hostiâ contineri. Monendi præterea, vt cum conscientia peccati mortalis accedere minimè audeant; proditoris Iudæ hoc sacrilegium fuisse: ideòq; probent se

H 3

antè,

174 *Institutionum Pastoralium*
antè, & sacrâ confessione, si opus sit,
expiant. 5. Ita sint ieiuni, vt à mediâ
nocte, nihil omnino aut cibi, aut po-
tûs ad stomachum transmiserint,
6. Corporis habitu, & situ ad pietatem
composito, & quâ par est, fide, hu-
militate, modestiâ, reuerentiâ ad men-
sam sacram accedant; capite non ab-
iectè demisso, sed decenter erecto,
oculis submissis, ore non hiante, neque
occluso; in sacram Hostiam non irru-
ant, sed è Sacerdotis manu linguâ
nonnihil ad labium exterius protensâ
excipiant, dentibus non terant: câ
verò sumptâ, aliquid temporis per-
mittant orationi, neq; mox excreent,
neque statim foras ad confabulationes,
aut cibum sumendum exeant: eum-
denique diem in rebus diuinis, ac sacris
operibus piè transigant. Multa in hoc
genere non tantùm à pueris, sed etiam
grandioribus, præsertim rusticis, &
ineruditis peccantur: duo præsertim
inculcanda; vnum vt foeminæ, præ-
sertim

sertim puellæ ditiores, non veniant
comptulæ, & ad vanitatem composi-
tæ, sed velatæ, & in modesto vestitu;
multò minùs ceruicem, aut pectus de-
nudent; non decet: neque cautum est,
si casu Hostia sacra, vel particula illius
decideret. Alterum est, vt communi-
caturi manus iunctas teneant, neque
ori, aut illas, aut strophium, sumptâ
Hostiâ, admoueant: deprehensi enim,
qui Eucharistiam ore receptam ad
horrenda flagitia extulerint: quòd si
ori manus admouerint, non ægrè pati
debeant, si abstinere ab eâ re iube-
antur. Multum autem refert, pri-
mùm comunicaturos ista omnino di-
ligenter prænosse; ferè enim ita per-
gunt, vt cœperint.

Porrò certa ætas definiri non po-
test, quâ, qui adoleuerint, ad sacram
communione admitti debeant, aut
ex præcepto Ecclesiæ ad eam tenean-
tur. Expectanda enim præter neces-
sariam huius mysterii notitiam, di-

secretio & maturitas quædam tum iudicii, tum morum; quæ aliis citius, aliis tardius obuenit: quidam anno decimo maturescunt, alii ne duodecimo quidem: alii educati honestius, aut à Parentibus, aut Magistris edocentur; alii parentum, vel Magistrorum incuriâ, aut inscitiâ hebetes adhuc sunt, egentque ætate, & eruditione longiore. Hoc certum est, plus ad sumendum dignè hoc Sacramentum requiri prudentiæ & grauitatis, quàm ad Sacramentum poenitentiae. Si puer tibi ignotus se ad Communionem temerè presentet: quære, an sit confessus, & instructus. Apud Dianam opinio est nonnullorum, non teneri pueros ante pubertatem præcepto Ecclesiastico: verùm præceptum Confessionis mortalium, & communionis in articulo mortis, non Ecclesiasticum, sed Diuinum est; ideoque pro eo tempore, qui capaces sunt, etiam ante pubertatem tenentur.

NVM:

NUM: XI.

Ad quid communicans attendere debeat.

SÆpe in administratione huius Sacramenti errores graues accidunt, si minister ad rem non sit valdè attentus; nihil enim facilius, quàm vt particulæ sacræ defiliant, aut excutiantur, præsertim cùm simul multis administrandum, iisque rudibus, & inattentis: quò tibi incumbendum magis, ne aut præcipitanter, aut temerè negotium tam serium tractes. Aduertendum igitur, ne dum sacram Hostiam porrigis, ad labia, aut dentes allidas, aut ne digitos saliuâ inficias; si madefeceris, purificatorio deterge; priùs tamen vide, ne quid sacræ Hostiæ tibi adhærescat, quod tibi excidat: eandem cautelam adhibe, cùm finitâ communicatione digitos in vasculo abluis: si autem adhærescentem digitis particulam aduerteris, vel sume, si es ieiunus, vel repone in Ciborium, si

H 5

non

non es ieiunus; Multum facit, ne particulæ excidant, si (quod superius monui) cures hostias minores, priusquam consecrentur, esse mundas, atque à minutis coherescentibus diligenter perpurgatas, vti Ciborium; quod propterea expurgare subinde debes, cum fragmenta in eo deprehendes, aut eiusmodi minutiores particulas. Expurgandi autem hic modus esse potest: Hostias integras sepones interim post sumptionem calicis; vinum accipies in Ciborium, vel Pyxidem, in quâ eæ sunt particularum minutia; eam ablutionem primam, & deinde secundam effundes in calicem pro ablutione illius, & sumes; & tunc si quas integras seposuisti, repones in Pyxidem, siue Ciborium. Porro si qui defectus acciderint inter communicandum, Missale Romanum consule, & errores emenda.

De Hostiâ tui Sacrificii maiore, ne partem communicaturo diuidas, mos

Eccle-

Ecclesiæ non patitur, nisi grauis aliqua causa excusaret: neque pro tuo Sacrificio particulam consecres, æquè mos repugnat, & populus offenderetur, si in Missa particulam eleuares adorandam.

N V M: XII.

Quibus danda, aut neganda Communio.

A Mentis à natiuitate, & pueros alios, necdum sufficienter instructos, arce ab hac mensâ: nam mos, particulas sacrarum Hostiarum remanentes distribuendi pueris, iam exoleuit; curandum tamen, vt pueri, si de vitâ periclitentur, instruantur, & præcepto diuino satisfaciant. Omni- no fatui, etsi aliquando ratione vsi sunt, repelluntur, nisi in interuallo lucido deprehendantur, & modò credantur ad sumendam Eucharistiam dignè dispositi; neque periculum subsit irreuerentiæ. Semifatuos admittes, si petant, & vtcunq; instructi de mysterio huius

180 *Institutionum Pastoralium*
Sacramenti, & ritè similiter dispositi
videantur, saltem cùm vrget præce-
ptum vel Ecclesiæ circa Pascha, aut
Diuinum in mortis articulo.

A dæmone obsessis, nisi quid aliud
obstet, cùm res postulabit, Eucharis-
tiam imperties, itémque damnatis ad
supplicium mortis: indecentia præ-
caueri potest, si aliquot horis ante
supplicium præuertas, & des ieiunio:
si neque ista præuisa, aut prouisa sint,
non video, quid magis illos ieiunium
fractum impediatur, quàm alios è mor-
bo moribundos. Carnifices, Lictores,
Leprâ, Cancro, alióque morbo conta-
gioso, vel horrido infectos, malim vt
priuatim communices, aut saltem è
singulari vasculo ablutionem accipi-
ant, ne aliis periculum, aut saltem
horrorem, & stomachum moueant.

NVM: XIII.

De arcendis publicis Peccatoribus.

Si

SI quis notorius adhuc peccator, id est, publicè habitus pro homine existente in statu peccati mortalis, publicè Eucharistiam petat, nega: indignus est, quamdiu publicè constat esse impœnitentem: multò magis si priuatim petat peccator, siue notorius aliis, siue tibi priuatim sit notus; modò id ex solâ confessione sacramentali non acceperis: si verò occultus peccator publicè petat, permittite; vt famæ illius parcas, aut vt hominum perturbationi, & scandalo obuias. *Dabo, inquires, Sanctum canibus?* viderit ille: ita Christus ipse Iudam, suû proditorem, quia occultus adhuc erat, & publicè petebat, admisit: exemplo præiuit, vt idem faceres. Porro peccatores hoc loco non vocantur, qui eousque peccârint grauius, etsi id notorium sit; sed qui vitam improbam viuunt, & improbitatem suam quasi profitentur, vt sunt præcipuè Usurarii, Concubinarii, Meretrices,

trices, Histriones, qui ex professo turpia exhibent, Parasiti, qui dictariis iocosis alienam famam rodunt, aut peccatoribus adulantur, exercentes torneamenta periculosa, & eiusmodi: Item, qui in excommunicatione rebelles Ecclesiæ persistunt. Iure notorii habentur illi, qui vel crimen suum in iudicio confessi, vel de eo convicti fuerint; publici autem facti, qui eo loco, tempore, ac modo flagitium suum perpetrarunt, ut celare obii- cienti, aut tergiuersari non possint: vel tam violentam suspicionem aliis mouerunt, ut quasi certò commissum crimen constet. Hos itaque optimo modo, quo poteris, si publicè petunt, donec iis, coram quibus petunt, tibi que ministro, de pœnitentiâ, & emendatione constiterit, facesse iube. Si autem priuatim petant, quamuis priuatim nôris, ne tunc quidem admitte, neq; vllum alium priuatim petentem, quem meritò putes, aliunde, quam

quàm ex sigillo confessionis adhuc in statu esse peccati mortalis : nam indignis, quantum fieri potest, Sacramenta conferre non debes, ne sis minister infidelis.

SECTIO III.

De Communione grauiter infirmorum, seu, quod idem est, de Viatico.

NVM: XIV.

De morbo contagioso infectis.

Pestiferâ lue periclitanti Viaticum ne denega : hîc iterum habet locum illud boni Pastoris : *Bonus Pastor animam suam dat pro ouibus suis* : nam licet hoc Sacramentum minùs sit necessarium, quàm Bapriismus, aut Pœnitentia ; maximum tamen momentum habet ad bene, felicitérque moriendum : ex quo momento pendet æternum. Quanquam non vsque adeò præsens tibi inde periculum, neque magnoperè pertimescendum video ; si (quod facilè fieri potest) diligenti-

gen-